

Valsts ugunsdzēsības
un glābšanas dienests

„Pētījums par agrīnās brīdināšanas sistēmām, kas balstītas uz telekomunikācijas tehnoloģijām” (ECHO/SUB/2019/TRACK1/808194, EWS)

Statuss: Noslēdzies

Publicēts: 29.03.2021.

EK civilās aizsardzības finanšu
instruments

Finansējums no Eiropas Savienības —Civilā aizsardzība un humānā palīdzība

Eiropas Komisijas Civilās aizsardzības finanšu instrumenta „Track1” programmas projekts „Pētījums par agrīnās brīdināšanas sistēmām, kas balstītas uz telekomunikācijas tehnoloģijām” (ECHO/SUB/2019/TRACK1/808194, EWS)

„Track1” Katastrofu risku prevencijas un sagatavotības programmas ietvaros notiek ikgadējs konkurss, piešķirot grantu valsts atbalstam nacionāla līmeņa stratēģiju/risku pārvaldības projektu izstrādei, kā arī priekšizpētes projektiem konkrētu mērķu ieguldījumiem/investīcijām.

Dotācijas aktivitātē “Palīdzība dalībvalstīm katastrofu riska pārvaldības darbību sagatavošanā un īstenošanā”.

Vairāk par programmu: <https://ec.europa.eu/echo/>

Projekta mērķis un pielietojums:

Izpētes veikšana, lai definētu prasības valsts agrīnās brīdināšanas sistēmai, izmantojot mobilo sakaru operatoru pakalpojumus un apkopot prasības šīs sistēmas ieviešanai. Projekta rezultāts tiks izmantots, lai ieviestu Latvijā agrīnās brīdināšanas risinājumu, kas izmanto mobilo sakaru operatoru pakalpojumus.

Projekta realizācijas laiks:

01.10.2019. - 30.04.2021.

Projekta budžets:

121 000 EUR (95% ES finansējums, 95 000 EUR)

Finansējuma avots:

Eiropas Komisijas Civilās aizsardzības finanšu instrumenta „Track1” programmas 2019.gada konkurss

Vadošais partneris:

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Projekta aktivitātes:

I. Pētījums „Par Latvijas vajadzībām piemērotāko brīdināšanas risinājumu, izmantojot mobilo sakaru tīklus (ABS+)”

II. Kvantitatīvs pētījums “Latvijas sabiedrības izpratne par sagatavotību un rīcību ārkārtas gadījumos un katastrofas vai to draudu situācijās” un “Timekļa vietnes un mobilās aplikācijas, kurās pieejama informācija ārkārtas gadījumos, satura un informatīvā atbalsta nodrošinājuma izpēte, un tehniskās specifikācijas sagatavošana un indikatīvo izmaksu aprēķins”

I. Projekts paredz izpētes veikšanu, organizējot kompleksu analītisku pētījumu/ izvērtējumu „Par Latvijas vajadzībām piemērotāko brīdināšanas risinājumu, izmantojot mobilo sakaru tīklus (ABS+)”, kas iekļauj trīs sabiedrības brīdināšanas tehnoloģisko risinājumu (šūnu apraide, atrašanās vietā balstīts SMS, mobilā lietotne) izvērtējumu un nepieciešamo darbības procesu, izpētes, analīzes un tehniskās dokumentācijas izstrādi.

Pētījuma īstenotājs: SIA “ Corporate Consulting”.

2020/2021: Ir noslēdzies pētījums par Latvijas vajadzībām piemērotāko brīdināšanas risinājumu, izmantojot mobilo sakaru tīklus (ABS+).

Pētījumā aplūkotās galvenās tēmas:

Agrīnās brīdināšanas veidi

Incidentu iedalījums pēc apdraudējumu veidiem

Mobilo operatoru iespējas nodrošināt agrīno brīdināšanu

ABS+ ieviešanas risinājumu apkopošana un analīze

ABS+ ieviešanas un uzturēšanas aprēķins

Risinājuma scenāriji

ABS+ risinājuma arhitektūra

ABS+ biznesa procesi

Tehniskās specifikācijas prasības

Galvenie rezultāti:

2018. gada 11. decembra Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas (ES) 2018/1972 par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi (turpmāk – Direktīva) 110. pants nosaka, ka “Līdz 2022. gada 21. jūnijam Dalībvalstis nodrošina, lai tad, kad ir ieviestas sistēmas sabiedrības brīdināšanai par tiešām vai draudošām ārkārtas situācijām un katastrofām, numuratarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji attiecīgajiem galalietotājiem nosūtītu brīdinājumus sabiedrībai”.

Izpildot Direktīvas prasības, Latvijā tiek veidota informācijas sistēma “Agrīnās brīdināšanas sistēma plus” jeb ABS+, kas paredzēta sabiedrības brīdināšanai, gan apzinot un izvērtējot potenciālā vai esošā ārkārtas notikuma ietekmi uz sabiedrību, gan arī novēršot šī notikuma ietekmi.

Pētījuma gaitā ir apkopota informācija par trīs sabiedrības brīdināšanas tehnoloģisko risinājumiem un veikts to izvērtējums, kas tika ņemts par pamatu lēmuma pieņemšanai par Latvijas vajadzībām piemērotāko brīdināšanas risinājumu, izmantojot mobilo sakaru tīklus (turpmāk - ABS+).

Pētījuma rezultāts ir definēts piemērotākais ABS+ risinājums, kas nodrošinās savlaicīgu un visaptverošu sabiedrības brīdināšanu par dažādām katastrofām, kā arī par citiem ārkārtas notikumiem valsts vai pašvaldības mērogā.

Vairāk par pētījumu: petijumi.mk.gov.lv

Pētījuma pārskats:

 [ABS+_risinājumu izvērtējums](#)

II. Projekta ietvaros veikts kvantitatīvs pētījums “Latvijas sabiedrības izpratne par sagatavotību un rīcību ārkārtas gadījumos un katastrofas vai to draudu situācijās” un “Tīmekļa vietnes un mobilās aplikācijas, kurās pieejama informācija ārkārtas gadījumos, saturs un informatīvā atbalsta nodrošinājuma izpēte, un tehniskās specifikācijas sagatavošana un indikatīvo izmaksu aprēķins”

Pētījuma īstenotājs: SIA „PricewaterhouseCoopers”

2021: Noslēdzies kvantitatīvs pētījums un tīmekļa vietnes un mobilās aplikācijas izpēte un tehniskās specifikācijas sagatavošana.

Pētījumā aplūkotās galvenās tēmas:

(1) Latvijas sabiedrības izpratne par sagatavotību un rīcību ārkārtas gadījumos un katastrofas vai to draudu situācijās”:

Ārkārtas telefona numurs 112 – atpazīstamība, zvanišanas pieredze,

Priekšstati par valsts agrīnās brīdināšanas sistēmu,

Iedzīvotāju gatavība dažādiem krīzes / ārkārtas gadījumiem,

Veiktie drošības pasākumi mājāsaimniecībā,

Iedzīvotāju informētība un interese par rīcību dažādos krīzes / ārkārtas gadījumos;

(2) Tīmekļa vietnes un mobilās aplikācijas, kurā pieejama informācija ārkārtas gadījumos, kā arī izglītojošiem mērķiem paredzēta

informācija par rīcību ārkārtas gadījumos, satura un informatīvā atbalsta nodrošinājuma izpēte, un tehniskās specifikācijas sagatavošana:

Pieejamās informācijas un tīmekļa vietnes analīze;

Priekšlikumi VUGD piemērotiem tīmekļa vietnes un mobilo lietotņu (saistībā ar ārkārtas gadījumiem) risinājumiem;

Tehniskā specifikācija (TS) un indikatīvo izmaksu aprēķins VUGD piemērotākā tīmekļa vietnes un lietotnes saistībā ar ārkārtas gadījumiem risinājuma ieviešanai - citu valstu pieredze un labās prakses piemēri, normatīvās dokumentācijas analīze, TS.

Galvenie rezultāti:

Izpētes mērķis – noskaidrot Latvijas iedzīvotāju izpratnes līmeni par sagatavotību un rīcību ārkārtas gadījumos un katastrofas vai to draudu situācijās, lai veidotu efektīvus komunikācijas kanālus – tīmekļa vietni un aplikāciju – gan tehniskajā un dizaina izpildījumā, gan saturiskajā jomā.

Uzdevumi – veikt kvantitatīvu Latvijas iedzīvotāju aptauju un datu apstrādi; veikt esošās tīmekļa vietnes www.vugd.gov.lv satura par rīcību ārkārtas gadījumos un informatīvā atbalsta nodrošinājuma izvērtējumu; izvērtēt tīmekļa vietnes tehniskā risinājuma un atbalsta iespējas ikdienas režīmā un iespējamā ārkārtas gadījumā, kad pieaug lietotāju skaits; izpētīt citu valstu pieredzi par iedzīvotāju apziņošanai un izglītošanai par rīcību ārkārtas gadījumos.

Kvantitatīvā pētījuma rezultāti apliecina, ka iedzīvotāji zina, kā sazināties ar dienestiem neatliekamajos gadījumos. Novērots augsts zināšanu pašvērtējuma līmenis par rīcību Latvijā biežāk pieredzētās situācijās (piem., ugunsgrēks, ceļu satiksmes negadījums, dabas katastrofa, 24+h elektrības pārtraukums), zems attiecībā uz iespējamām globālām krīzēm (karš, terorisma draudi u.tml.). Vairākums ir informēts par pareizu un atbilstošu rīcību trausmes gadījumā, taču termins 'agrīnās brīdināšanas sistēma' ir mazāk zināms.

Iedzīvotāji ir ļoti ieinteresēti un vēlētos saņemt informāciju par ārkārtas situācijām ar tradicionālo mediju starpniecību – televīziju, populārākajām interneta vietnēm un sociālajiem tīkliem, kā arī paziņojumiem mobilajā tālrunī, t.sk., izmantojot mobilo aplikāciju.

Ziņojumā sniegti priekšlikumi un rekomendācijas tīmekļa vietnes un lietotnes izstrādei, tehniskā specifikācija, ņemot vērā prasības attiecībā uz informācijas pieejamību un skaidrību, dizaina uztveramību, tehnoloģiskiem risinājumiem.

Vairāk par pētījumu: petijumi.mk.gov.lv

Pētījuma pārskats:

 [VUGD ABS 112 vietne](#)

English

Article 110 of Directive (EU) 2018/1972 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 on the establishment of the European Electronic Communications Code (hereinafter referred to as the Directive) provides that "Until 21 June 2022, Member States shall ensure that, when systems are in place to alert the public to direct or threatening emergencies and disasters, a number of interpersonal communications communication service providers would send alerts to the public to the relevant end-users".

Meeting the requirements of the Directive, Latvia is developing an information system called "Early Warning System Plus" or "ABS +", which is intended to alert the public, both by identifying and evaluating the impact of a potential or existing emergency event on the public and by eliminating the impact of this event.

In the course of the study, information on three public warning technological solutions has been gathered and an assessment has been carried out, which was taken as the basis for a decision on the most appropriate warning solution for Latvia's needs through mobile communications networks (hereinafter - ABS +).

The results of the study define the most appropriate ABS + solution, which will provide a timely and comprehensive warning of disaster hazards, as well as other emergency events at national or local level.

 [EVALUATION OF ABS + TECHNOLOGICAL SOLUTIONS](#)

 [ABS+ ARCHITECTURE DESCRIPTION AND IMPLEMENTATION PLAN](#)

 [ESTABLISHMENT AND MAINTENANCE OF THE PUBLIC WARNING SYSTEM ABS+ TECHNICAL SPECIFICATION](#)

<https://www.vugd.gov.lv/lv/projekts/petijums-par-agrinas-bridinasanas-sistemam-kas-balstitas-uz-telekomunikacijas-tehnologijam-echosub2019track1808194-ews>